

Preek
gehouden te Oostkapelle op 11 april 2010
door ds. W. Harinck

De tekst is uit de tweede brief van de apostel Paulus aan Timótheüs, het tweede hoofdstuk, 2 Timótheüs 2:8:

Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt, Welke is uit den zade Davids, naar mijn Evangelie.

Paulus' raad aan een krachteloze Timótheüs:

1. Tot vermaning
2. Tot vertroosting

1. Tot vermaning

De tekst is uit de tweede brief van Paulus aan Timótheüs. Het is een persoonlijke brief. Het is een pastoraal bewogen brief. Paulus noemt Timótheüs: *mijn geliefde zoon*. Dat laat wel zien dat er een bijzondere band tussen Paulus en Timótheüs bestond.

Hij schrijft woorden van vermaning, maar ook woorden van vertroosting. En in alles wat Paulus schrijft wijst hij op de Heere Jezus Christus en plaatst hij vooral de opstanding van Christus in het midden. Timótheüs had dat zo nodig, want Timótheüs heeft het moeilijk op de plaats waar de Heere hem geroepen heeft om te dienen.

Timótheüs is aan het werk in de gemeente van Eféze. Eféze was in die tijd een grote, moderne stad. Daar werden de afgoden gediend, daar stonden de tempels van de afgoden (de godin Diana werd in Eféze vereerd en gediend). We weten uit de geschiedenis dat de vervolging van de christenen al heel vroeg in Eféze is begonnen. Dus van buiten de gemeente was er dreiging, was er vijandschap, waren er vele tegenstanders. Daar zal Timótheüs en daar zullen de andere gemeenteleden het ook moeilijk mee gehad hebben.

Maar een nog veel grotere zorg was de tegenstand die vanbinnen uit de gemeente kwam. Er waren in de gemeente van Éfeze mensen die een ander evangelie wilden horen. Die veranderden de boodschap van vrije genade. Die maakten er een nieuwe wet van, met allemaal regels waaraan de mens zelf moest voldoen. Dus ook binnenin de gemeente had de jonge dienaar van het Woord, Timótheüs, het moeilijk.

We leren de jonge Timótheüs kennen als iemand die een gevoelige persoonlijkheid had en die ook wat geneigd was om de donkere kant van de dingen te zien. Hij lag open voor moedeloosheid. De apostel Paulus kent Timótheüs goed. Hij weet dat Timótheüs worstelt in zijn dienstwerk met al deze dingen. Dan gaat de apostel Paulus Timótheüs een tweede zendbrief schrijven vanuit Rome, waar Paulus een gevangene is, waar hij gebonden is, waar hij in de kerker, in de gevangenis vast zit. Lukas is wel bij hem, maar Paulus is daar verder alleen. Ja, de Heere weet van de omstandigheden van Paulus af. Toch is het wel bijzonder dat Paulus vanuit zijn gevangenschap in Rome zo'n liefdevolle brief aan Timótheüs schrijft, om hem te ondersteunen, om hem te bemoedigen. Terwijl er zorgen zijn rond zijn eigen persoon en omstandigheden, is hij met zijn gedachten en gebeden bij Timotheüs.

Paulus wijst Timótheüs op de sterkte die er bij de Heere is. Kijkt u maar aan het begin van het hoofdstuk: *Gij dan, mijn zoon, word gesterkt in de genade, die in Christus Jezus is*. Dat is de krachtbron. Daar wijst Paulus Timótheüs op. Dat is wat hij nodig heeft in zijn roeping, in de prediking van het Evangelie, in zijn dienstwerk in de gemeente van Eféze. Paulus gaat het Timótheüs als het ware toebidden: *Gij dan, mijn zoon, word gesterkt in de genade, die in Christus Jezus is*.

Dan gaat Paulus in de verzen die volgen drie voorbeelden gebruiken. Het eerste is het voorbeeld van een soldaat. Het tweede is het voorbeeld van een worstelaar in de arena. Het derde voorbeeld is dat van een landman die het zaad zaait op de akker. Timótheüs moet zich vergelijken met die drie voorbeelden. Op diezelfde manier moet hij werken in de dienst van de Heere: als een soldaat in de

krijg, als een worstelaar in de arena en als een landman die het zaad uitstrooit. “Merk daarop”, zegt Paulus in het zevende vers, “merk op wat ik u zeg.”

Dan komen de woorden van onze tekst: *Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt, Welke is uit den zede Davids, naar mijn Evangelie.* Dat is de raad die Paulus aan die krachteloze en aan die moedeloze Timótheüs geeft. Zo steekt hij hem een hart onder de riem en wijst hij de bron van kracht en sterkte aan. Dat is het geheim wat Timótheüs mee moet dragen. Daar moet je het zoeken Timótheüs. Dat moet je in je gedachten houden. Houd dat vast, tot je ondersteuning en sterkte, want dat geeft de zwakken nieuwe kracht, dat geeft de moedelozen nieuwe moed. Richt je op Hem, Die uit de doden is opgewekt!

Het is een woord wat zo past na Pasen. Het spreekt van Christus. Het spreekt van de persoon van de Zaligmaker. Het gaat niet zozeer om het feit van de opstanding. Nee, hier in deze tekstwoorden gaat het over de Opgestane Zelf. Over de Persoon van Christus, zoals Hij van Zichzelf getuigt: *Ik ben de Opstanding en het Leven.*

Weet u wat zo bijzonder is in deze tekstwoorden? Kijk eens naar de volgorde van de Namen van de Middelaar. Eerst noemt Paulus de Naam Jezus en dan volgt de Naam Christus. Als u bekend bent met de brieven van Paulus, dan weet u dat dit een ongebruikelijke volgorde is. Meestal is het andersom, dan schrijft Paulus eerst van Christus en dan de Naam Jezus. Maar hier staat de Naam Jezus voorop. Paulus wil daarmee zeggen: Jezus, Die geboren is uit de maagd Maria, Hij Die geboren is in de stal in Bethlehem, Hij die het beloofde Vrouwenzaad is, Die de mensen in alles is gelijk geworden, behalve de zonde, Diezelfde Jezus, Die gekropen heeft in de hof van Gethsémané en Die daar bloed gezweten heeft, Diezelfde Jezus van Wie ze geroepen hebben: “Weg met Deze, kruisigt Hem!”, Hij is ook de Christus! En Zijn opstanding uit de doden is het bewijs dat Jezus de Messias, de Christus, de Zoon van God is.

Hij is Jezus, dat is de Zaligmaker van een verloren zondaarsvolk. En Hij is tegelijkertijd ook de Christus, de Gezalfd van de Vader. Hij is opgewekt uit de doden. Zo laat God het zien. De apostel Petrus verkondigde het op de Pinksterdag: *Zo wete dan zekerlijk het ganse huis van Israel dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk deze Jezus, Die gij gekruisigd hebt.*

Jezus, Die zo veracht en Die zo bespot en Die zo vernederd was geworden, Hij bewijst in Zijn opstanding uit de doden dat Hij de Christus, de eeuwige Zoon van God is. Houd dat in gedachtenis. Timótheüs mag het niet vergeten dat Jezus Christus de dood heeft overwonnen, dat Hij getriomfeerd heeft over dood en graf.

Onze geschiedenis kent vele grote namen. U kunt denken aan de naam van Alexander de Grote, wat was hij een machtige keizer. Je kunt denken aan Julius Caesar, de grote wereldveroveraar. Je kunt denken aan de naam van Napoleon Bonaparte. De geschiedenis van de wereld kent vele grote namen. Maar Paulus wijst Timótheüs en ons op de rijkste, grootste en heerlijkste Naam: Jezus Christus.

Wat betekent de Naam van Jezus Christus voor u en voor jou? We horen in de prediking van Hem, dat Hij uit de doden is opgewekt. Hij is weder levend geworden. Hij is de grootste, Hij is de heerlijkste, Hij is de Overwinnaar van dood en van graf. Hij geeft Zijn volk het eeuwige leven. Houd dat in gedachtenis!

Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt, Welke is uit den zede Davids, naar mijn Evangelie. Steeds weer opnieuw wijst het Woord erop dat Jezus de Zoon van David is. Denk aan de bedelaar, aan Bartimeus, die langs de kant van de weg zat nabij de stad Jericho. Toen hij hoorde dat de Heere Jezus voorbij ging, begon Bartimeus te roepen en te smeken: *Jezus, Gij Zoon Davids, ontferm U mijner.* Datzelfde was het gebed van de Kananese vrouw. Zij zagen en geloofden dat Jezus de beloofde Zoon van David was. Zo hadden de profeten van de Messias, van de Christus gesproken. De jongens en meisjes weten natuurlijk ook wel wie David was. David die op de harp speelde. Dat is het gebaar voor David in de doventaal. David was gezalfd tot koning over Israel. En de Heere Jezus is uit het zaad van David. Dat betekent dat Jezus een nakomeling van David is. Dat Jezus Christus de Opgestane uit de doden, dat Hij de grote Koning is. Dat Hij alle macht heeft in de hemel en ook op de aarde.

Dus op twee dingen wordt Timótheüs gewezen: op de rijke Naam Jezus Christus en Zijn opstanding uit de doden en het tweede, op het Koningschap van Christus. Hij is de Opgestane, Hij is de Levende en daarom is het een getrouw woord, vers 11: *want indien wij met Hem gestorven zijn, zo zullen wij ook met Hem leven*. Leven met Christus Die uit de doden is opgestaan, maar ook vers 12: *Indien wij verdragen, wij zullen ook met Hem heersen*. Want Hij is Koning uit het zaad van David. En allen die bij Jezus Christus horen, door genade, die zullen eeuwig met Hem heersen.

Houd in gedachtenis, Timótheüs, dat Jezus leeft, dat Hij de Christus is, dat Hij een eeuwige Koning is. Ja, de Kerk mag er van zingen: Eeuwig bloeit de gloriekroon op het hoofd van Davids grote Zoon. Diezelfde Jezus, Die de doornenkroon gedragen heeft, Die spotkoning op Golgotha, Hij draagt nu de gloriekroon en Hij is gezeten aan de rechterhand Gods des Vaders. Hij is het zaad van David. Méér dan Salomo is hier. Hij is de grote Wereldheerser. Maar Hij zal ook zijn de Wereldrechter. Hij zal heersen van de zee tot aan de zee. En van de rivier tot aan de einden van de aarde. Bedenk het Timótheüs, *Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt, Welke is uit den zede Davids, naar mijn Evangelie*.

Paulus kon dat met vrijmoedigheid belijden. Dat is het Evangelie wat ik gepredikt heb. Timótheüs is daar getuige van geweest. Paulus predikte niet anders dan Jezus, de Christus, de Gekruisigde, de Opgestane uit de doden.

Zo belijden we dat de christelijke kerk een levend Hoofd en een eeuwige Koning heeft. Zo gaat Paulus Timótheüs vermanen en vertroosten. De tweede brief aan Timotheüs was de laatste brief die Paulus geschreven heeft. Zijn levenseinde ziet hij dichterbij komen. Hij zit in Rome in de gevangenis te wachten op de dag dat het vonnis zal worden uitgesproken, dat de beul zal binnenkomen om zijn leven te nemen. Paulus is aan het einde van de weg gekomen. Maar hij schrijft aan Timótheüs wat zijn hoop en verwachting is in leven en sterven: vrees niet, Timótheüs, want Jezus leeft! Houd dat in gedachtenis, want dat is een rijke vertroosting.

2. Tot vertroosting

Paulus' raad aan een krachteloze Timótheüs tot vertroosting.

Het is een oproep om te gedenken en om te herinneren. Pasen moet je niet één keer per jaar, maar steeds weer opnieuw gedenken. Het gaat er niet om dat we de opstanding van Christus kunnen begrijpen of kunnen uitleggen. Nee, de oproep is: *Houd in gedachtenis*. Het is een oproep gericht aan het hart. Een oproep die wil aansluiten bij het geestelijke leven gewerkt in het hart. Want Jezus' opstanding is zo'n rijke troost; om dat gelovig te gedenken met het hart, daar ligt zoveel sterkte en bemoediging in.

Houd in gedachtenis. De Heere leert Zijn kinderen op twee verschillende manieren om te gedenken. Het eerste gedenken wat we leren op de school van de Heilige Geest is het gedenken van onze zonden, het gedenken van onze ongerechtigheden. Dan horen we David zeggen: "O Heere, gedenk toch niet aan de zonde van mijn jonkheid." Je hoort op de Goede Vrijdag die moordenaar aan het kruis bidden: "Heere, gedenk mij, als Gij in Uw Koninkrijk zult gekomen zijn."

Het is het gedenken van een verbroken hart en van een verslagen geest. Dan gaan we bedenken wie wij zijn voor God in onze schuld en in onze verlorenheid. Dan gaan we bidden met de profeet Hábakuk: *In de toorn gedenk des ontfermens*. Dat gedenken vanuit kennen van jezelf is een vrucht, die gewerkt wordt in het hart door de genade van God. Wanneer je God gaat ontmoeten in je leven, en Zijn ontdekkende licht gaat schijnen over je bestaan, ga je zien wie je bent en blijft. Zo wordt het gedenken van je ellende een werkelijkheid tussen God en ons hart.

Maar er is ook nog een ander gedenken: gedenken Wie de Heere is. De grote werken, de genadewerken, de daden van God gedenken. Dikwijls heeft de oude Mozes het volk Israël opgeroepen om te gedenken Wie de Heere is, om te gedenken wat de Heere gedaan heeft toen ze nog in Egypte woonden en toen ze door de Rode Zee gingen en toen Hij hen water te drinken gaf in de woestijn en toen Hij het brood uit de hemel neer liet dalen. Mozes zegt dan zo dikwijls: gedenk aan wat de Heere heeft gedaan.

Over dat gedenken wat de Heere heeft gedaan gaat het hier in onze tekst: Houd in gedachtenis wat de Heere heeft gedaan, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt. Op de eerste dag van de week is Hij opgewekt. De Vader in de hemel heeft Zijn eniggeboren Zoon uit de doden opgewekt, heeft Hem wakker gemaakt uit de slaap van de dood. Het was een betuigen van de Vader dat het werk van

Christus was volbracht. Dat de prijs voor de verlossing nu is aangebracht. *De schuld Uws volks hebt G' uit Uw boek gedaan. Ook ziet Gij geen van hunne zonden aan.*

Timótheüs, houdt dat in gedachtenis, dat Jezus Christus is opgewekt. Dat is tot vertroosting van Timótheüs. Maar dat is ook vandaag nog zo'n rijke troost voor het hart, dat zich schuldenaar kent voor God. Als de wet je overtuigt, als de Heilige Geest je laat zien hoe groot je zonden en ellenden zijn. Als je niet meer weet waar je het zoeken moet. Als je zo ellendig en verloren door het leven gaat, worstelend met de vragen van je hart: hoe zal ik rechtvaardig verschijnen voor God? Hoe zal ik de toekomstige toorn kunnen ontvlieden? Heere, is er nog een weg van ontkoming voor zo'n zondaar, voor zo'n doodschuldige als ik? *Houd dan in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt*, dat de prijs voor de verlossing is betaald. Met Zijn bloed, met Zijn dood heeft Jezus de weg van de verlossing geopend. Het offer van de Goede Vrijdag is aangenomen, is aanvaard. Zijn opstanding uit de doden is het bewijs. God heeft in de opstanding van Christus het zegel van Zijn goedkeuring vastgemaakt aan het werk van Christus. Nu is de ongerechtigheid verzoend. Nu is de schuld weggedaan. Het bloed van Christus is erover heen gegaan. Er is genade voor de grootste van de zondaren.

Als satan je hart en je ziel bespringt, als hij je toeroept: "Gij hebt geen heil bij God!" Als we in die aanvechtingen van de boze onderliggen in de strijd en als we vrezen dat we nog één van deze dagen in de handen van die helse Saul om zullen gaan komen, *houd dan in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt*. Dat Hij door Zijn opstanding over de dood en over het graf en over de duivel heeft getriomfeerd, dat Hij satans kop heeft vermorzeld, dat Hij de macht van satan, dat is de dood, heeft verbroken. Zoek dan bij Christus te schuilen. Zoek de sterkte die er in Christus Jezus is.

Als de weg van het leven zo moeilijk is; als het levensverdriet je neerdrukt; als het kruis zo zwaar is om te dragen; als we roepen: Heere, deze weg is voor mij te zwaar: *Houd dan in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt*. Zie dan toch op Hem, op de grote Kruisdrager en leer van Hem, Die gezegd heeft: *Leert van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart en gij zult rust vinden voor uw zielen*. Christus volgen op de weg van het kruis, op de weg van strijd en moeite, dat geeft kracht naar kruis. Dan wordt het geleerd achter die grote Kruisdrager: *De HEER' wou mij wel hard kastijden, maar stortte mij niet in de dood, verzachtte vaderlijk mijn lijden en redde mij uit alle nood*.

Houd in gedachtenis. Als wij moeten klagen over de onvruchtbaarheid van ons hart; als we het Paulus na moeten zeggen: *Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes dood?* *Houd dan in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt*, dat Hij leeft en dat Hij gezegd heeft: Blijf in Mij en zo draagt u veel vrucht.

Als de wereld u smaadt en bespot; als je op je werk of op school, of in je studie het moeilijk hebt; als je alleen staat zoals Timótheüs in Eféze; als je zegt: hoe moet dat nu verder? *Houd dan in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt*. En dat Hij het beloofd heeft: *Vrees niet, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld*.

Als de dood je verschrikt; als die donkere schaduw van de dood over je leven valt, die laatste vijand in het leven van Gods kinderen. En als je ziel terugdeinst, als je huiveren moet, *houd dan in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt*, dat Hij de dood heeft verslonden tot een eeuwige overwinning; dat de Zaligmaker, dat de Borg van Zijn Kerk door de diepte van de dood is heengegaan en dat Hij aan de andere kant van dood en graf is opgestaan: *Ik leef en gij zult leven*. Houd in gedachtenis dat Hij het graf heeft geheiligd en dat de dood voor allen die in Christus Jezus zijn nu een afsterving is van de oude mens en een doorgang is tot in het eeuwige leven.

Houd dan in gedachtenis dat Jezus leeft! Als de steunpilaren in de Kerk wegvallen. Als Jakob dun wordt. Als de apostel Paulus gaat sterven en zo'n grote lege plaats gaat achterlaten. Houd dan in gedachtenis dat Jezus leeft! Dat Hij een eeuwige Koning is.

Daar moet Maarten Luther aan gedacht hebben toen hij in de tijd van de Reformatie, een tijd van vervolging en druk, heeft gezongen: "Ons staat een sterke Held terzij, Die God ons heeft verkoren. Vraagt gij Zijn Naam, zo weet dat Hij de Christus heet, Gods ééngeboren Zoon, Verwinnaar van de troon, de zege is Hem beschoren."

Dat is de troost in al de strijd, in de aanvechtingen van de boze, onder de beschuldigingen van de overtreden wet. Ook als de arbeid in Gods kerk en in Gods koninkrijk zoveel moeite en zorg met zich meebrengt. Dan is de troost, dat Jezus leeft. Kent u dat wonder, dat Hij gaat verschijnen voor de

ogen van je hart, dat Hij gaat verschijnen in het gewaad van de prediking van Zijn Woord? Als Hij Zijn stem laat horen en als het geloofsoog op de levende Christus ziet en de Heilige Geest die wondere genade werkt in je hart, die indachtig makende genade en je doet gedenken die gezegende Persoon van Jezus Christus en het werk door Hem volbracht, dat grote heil, door Hem verworven in Zijn dood en in Zijn opstanding. Dan worden de strikken gebroken en gaat het geloof - ziende op deze levende Zaligmaker - het uitwonderen: *Ik zal niet sterven, maar leven; en ik zal de werken des Heeren vertellen.*

Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt, dat is tot eeuwige blijdschap van allen die Hem vrezen.

Het heeft ook nog een andere kant. De schrik des Heeren moet ook hierin bedacht worden. Er komt een moment voor u en voor jou dat we Hem zullen zien, dat we Hem zullen ontmoeten. Houd er toch rekening mee, dat Jezus leeft en dat Hij straks, misschien wel morgen de Rechter zal zijn over uw leven, over jouw leven. Wil dan heden voor Hem buigen. Wil dan heden Hem smeken: Zone Davids, ontferm U mijner. Nu wordt Hij nog gepredikt als die levende Zaligmaker. Morgen kan Hij onze Rechter zijn. Wil Hem dan heden om genade bidden.

Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt, Welke is uit den zede Davids, naar mijn Evangelie.

Amen.